

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Setkání „u kulatého stolu“ na téma seniři a osoby se zdravotním postižením

Datum: 19. 11.2018

Přítomní: dle prezenční listiny

Místo konání: MěÚ Horšovský Týn

Program setkání:

1. informace o průzkumech potřeb občanů/uživatelů, o katalogu poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb a o letáčích pro cílovou skupinu se ztíženým přístupem k informacím či ke službám.
2. chybějící služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

Ad 1. Po osobním představení jednotlivých členů pracovní skupiny CpKP informovalo přítomné o přípravě **dvou průzkumů potřeb** v regionu, na jejichž realizaci v rámci projektu KPSS se shodla řídicí skupina na svém setkání 8.10.2018. První průzkum bude zaměřený na problematiku života seniorů se sníženou soběstačností v obcích řešeného území a prostřednictvím druhého průzkumu bude zmapována problematika bydlení (bytový fond v obcích a jeho využívání, dostupnost bydlení, příp. překážky v přístupu k bydlení).

Následně byly poskytnuty informace o možnosti tisku **informačních letáků** zaměřených na zvyšování informovanosti cílové skupiny, lékařů a starostů obcí o tématech ze sociální oblasti. Letáky by měly být zaměřeny na cílové skupiny, které mají zhoršený přístup k informacím o sociálních službách nebo přímo ke službám. Ze strany CpKP je nyní připravován v rámci jiného regionu informační leták tematicky zaměřený na příspěvek na péči. Pracovní skupině byla zároveň dána možnost k zasílání návrhů dalších témat pro zpracování, tisk a distribuci informačních letáků.

V závěru bloku byla představena vize CpKP ohledně nového **katalogu sociálních služeb**. Nová podoba katalogu bude v úvodu obsahovat část, ve které bude moci zájemce vyhledat konkrétní sociální službu prostřednictvím návodných otázek korespondujících s jeho momentální životní situací, druhá část pak bude obsahovat výčet a krátkou prezentaci jednotlivých sociálních služeb. Katalog bude vytištěn před koncem 3. etapy KPSS (prosinec 2019), aby informace v katalogu byly co nejaktuálnější.

Ad 2. CpKP byl prezentován přehled nedostatků v sociální oblasti na Horšovskotýnsku ve vztahu k cílové skupině, který byl vytvořen na základě dat získaných z analytické etapy projektu KPSS (je přílohou zápisu). Následně byly projednávány jednotlivé problematické oblasti a diskutováno jejich možné řešení.

Nedostatečná kapacita pečovatelské služby a nedostatečné pokrytí území finančně dostupnými terénními službami (péče v odpoledních, večerních hodinách a o víkendech)

Domácí péče Domažlice k problematice uvedla, že potřebnou péči je schopna zajistit 24 hodin denně a 7 dní v týdnu v celém regionu Domažlicka, v současné době má služba k dispozici 12 pečovatelek. Kde je tedy chyba? Problém není o kapacitě, je to o organizaci

práce, o výmluvách obcí, že nemají auta, mohou o něj žádat tak jako žádala organizace. Organizace pokrývá pečovatelskou službou celý okres, ale nemůžeme to finančně pokrýt. 10 % rozpočtu organizace musí přijít z jiných zdrojů financování, což organizace není za těchto podmínek schopna plnit, čímž nesplní dotační podmínky a má tak dotace zkrácené. Od 7/2018 byla nucena ukončit odlehčovací službu a od 1.1.2019 nebude poskytovat ani služby osobní asistence. Obec službu nechtějí dotovat a Domácí péče není schopna před rozdělováním státní dotace vše dopředu naplánovat. Snaží se lidem vyhovět, aby kilometrová zátěž nebyla pro lidi tak veliká. Nedostatečné pokrytí pečovatelskou službou tedy není pravda, mimo neúčasti obcí na financování služby je dále problém v tom, že lidé nechtějí služby platit ani z příspěvku na péči. Domácí péče je schopna přijet kamkoliv a kdykoliv, jde jen o to, jak bude úkon uhrazen. Žádoucí je, aby starostové obcí řekli na zastupitelstvu města, že potřebují peníze na úhradu služeb pro konkrétní lidi. Kraj má i dotace, kterými je možné pokrýt 100% úhradu obce za péči při uzavření veřejnoprávní smlouvy s registrovaným poskytovatelem služby.

Domácí péče dále informovala, že všichni noví starostové dostanou informační leták o nabídce služby, odezva však nebývá žádná. Služba se prezentuje i na dalších setkáních. Úspěch je to, že konkrétní starosta řekne lidem, obraťte se na Domácí péči.

Úřad práce k problematice plateb za služby uvedl, že má zkušenosti s tím, že lidé nechtějí z příspěvku na služby platit služby, žijí v provizoriu, chtějí si příspěvek nechat jako navýšení důchodu.

Obec Meclov k financování služeb uvedla, že pokud obec zaznamená požadavek občanů o zajištění pečovatelské služby a její spolufinancování, je problém vyhodnotit, zda si tito lidé mohou službu uhradit sami z příspěvku či nikoliv a potřebují tedy pomoc obce. Jakmile bude v některém případě obcí péče uhrazena, rozjede se lavina, lidé budou chtít na úhradu služeb příspěvek obce, což by obec neufinancovala. V této souvislosti opět zaznělo, že sociální služby jsou hrazeny vícezdrojově, a to zejm. ze státních prostředků prostřednictvím Plzeňského kraje, z příspěvků na péči, z finančních příspěvků obcí a některé služby mohou čerpat také z fondů EU či z dalších státních dotací. Příspěvek na péči je tedy jen jedním z finančních zdrojů na zajištění služeb.

Pečovatelská služba Horšovský Týn ke své činnosti uvedla, že péče je v Týnu spíše zaměřená na rozvoz obědů, ale je to díky zájmu lidí. Poskytují i další péči, ale služba nedokáže pokrýt nový zájem o tyto služby, kraj tlačí k tomuto rozšíření, ale naráží to na nejistou dotaci a na nezájem lidí o další, péčové úkony. Za těchto podmínek by bylo rozšíření služeb vč.

personálního posílení velice problematické. I přes nezájem lidí o jiné úkony péče organizace své služby nabízí, samotnou dovážku obědů však u nových klientů již odmítá.

CpKP problém shrnulo: 1. problém - lidé nevyužívají příspěvek na péči, jak mají. 2. o problematice služeb a jejich financování jsou málo informováni starostové obcí. 3. obce se nechtějí na službách finančně spolupodílet.

Závěr: Následně bylo navrženo zkusit rozdělit území na dvě části a v nich realizovat dvě setkání se starosty obcí, kde by byli o fungování služeb poučeni, služby působící v regionu by byly prezentovány a byly by diskutovány podmínky, za jakých by bylo možné služby občanům v obcích poskytovat. Těchto setkání by se účastnila také paní Najmanová z KÚ PK, která by podrobnější informace mohla podat. Dále by bylo možné pro zvýšení informovanosti využít i setkání starostů, třeba 10 minutovým vstupem. Dále je možné využít obecní zpravodaje v Týnu a Staňkově, kde poskytovatelé mají možnost prezentovat své služby v území, např. článek o působení pečovatelské služby. V rámci projektu KPSS jsou vyčleněny finance na úhradu zpracování a tisk letáků o sociálních službách pro cílové skupiny, které se hůře

dostávají k informacím o službách či k samotným službám. Jedním z letáků, jak již bylo zmíněno, může být letáček o příspěvku na péči a službách pro osoby se sníženou soběstačností, který by mohl být distribuován do domácností, lékařům, starostům obcí... Po provedeném průzkumu potřeb seniorů v regionu budeme vědět více i o informovanosti seniorů o službách. Po schválení krajského plánu rozvoje sociálních služeb pro období od 2019 bude pravděpodobně také sílit tlak kraje na rozšíření územní dostupnosti pečovatelských služeb a odklonu od zajištění obědů k péčovým úkonům.

Služba Jubilata k informovanosti uvedla, že by v prezentacích a dalších formách měla zaznít i informace, jak se o státní dotace na služby žádá, jaká je s tím administrativní zátěž a co to vše obnáší.

Pan místostarosta uvedl, že starostové se scházejí při jiných příležitostech, např. v rámci Krizového řízení. Na takových akcích by byl možný krátký vstup se sociální oblastí, problém je však v tom, že jich přijede třeba jen polovina.

V návaznosti na výše uvedenou diskusi bude problematika bodu dále projednávána pod formulací **Nedostatečné využívání pečovatelské služby na Horšovskotýnsku a vnímaný nedostatek dostupnosti této služby v regionu ze strany občanů**, která přesněji vystihuje podstatu dané problematiky. Tato formulace bodu byla také použita v příloženém dokumentu Nedostatky v sociální oblasti na Horšovskotýnsku pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

Absence pobytových sociálních služeb pro seniory

Domácí péče Domažlice k tématu uvedla, že praxí v Domažlické nemocnici je, že člověk, který z nemocnice odchází do pobytových sociálních služeb, musí podat žádosti do 3 zařízení. Proč je k tomu nemocnice nutí? Kapacity nejsou, proč člověk musí mít tři žádosti? Stejně ho nikam nezařadí a hromadí se takto i žádosti, které si zařízení počítají a zkreslují obsazenost míst i počty žadatelů.

CPKP se pokusí zjistit informace o praxi v Domažlické nemocnici.

CpKP také informovalo, že PK má spouštět aplikaci na evidenci skutečných žadatelů o pobytové služby. Díky tomu by mělo být zřetelnější, jaká je skutečná potřeba pobytových služeb a jak to s jejich stávajícími kapacitami skutečně je.

Závěr: K tématu absence pobytových sociálních služeb pro seniory se vrátíme na dalších jednáních pracovní skupiny, až bude v provozu aplikace kraje a bude zřejmější poptávka po pobytových službách.

Nedostatek aktivit pro soběstačné seniory

CpKP informovalo, že jako problém toto téma vnímají tři obce v řešeném území a je otázkou, zda se tímto tématem více zabývat.

Svaz tělesně postižených občanů informoval, že aktivit pořádaných organizací se účastní i senioři z ostatních obcí, ale v malém množství, spíše jsou z Horšovského Týna.

Jubilata uvedla, že toto téma určitě souvisí i se svozem seniorů na akce do Týna a bylo by vhodné mít tuto dostupnost při pořádání akcí vyřešenou.

Závěr: Pracovní skupinou bylo dohodnuto, že téma bude pro další jednání odloženo na dobu po realizaci výzkumu potřeb seniorů v území.

Nedostatečná kapacita pobytové sociální rehabilitace v Meclově

Setkání pracovní skupiny nebyla účastna paní Fröhlichová, vedoucí služby, proto bude téma projednáno na příštím setkání pracovní skupiny.

Obec Meclov v souvislosti s péčí o klienty služby prezentovala problém opatrovnictví. Služba v Meclově působí 10 let a za poslední dva roky byl zaznamenán enormní nárůst osob, vůči kterým je obec povinna vykonávat funkci veřejného opatrovníka. Obec na to nemá kapacity a působí to problémy. Ze zákona tato povinnost padá na obce a není jiné řešení, odvolání proti ustanovení opatrovníka nemá smysl. Lidé ze služby mají bydliště po celé republice a je velmi náročné komunikovat se soudy a dojíždět na jejich jednání napříč celou republikou.

Absence sociálního podniku pro zaměstnávání uživatelů služby pobytové sociální rehabilitace v Meclově

Zřízení sociálního podniku by mohlo být řešením také pro cílovou skupinu dlouhodobě nezaměstnaných osob, které pro 7 obcí území představuje problém. Sociální podnik pro cílovou skupinu dlouhodobě nezaměstnaných by měl dle informací CpKP fungovat v Plzni.

Úřad práce k tématu uvedl, že jde o neřešitelný problém. Dlouhodobě nezaměstnané osoby často pracují načerno a vydělají si takto docela dobré peníze, nemají tedy potřebu legálního zaměstnání. Další skupinou jsou lidé, kteří nemají návyky pracovat již několik generací, a řešení spatřuje spíše v dlouhodobé resocializaci.

Sociální odbor doplnil zkušenost s rodiči v této skupině osob, kdy umísťují děti na prázdniny do ZDVOPu, kde děti mají tábory a další letní aktivity, v zařízení je oblečou, dostatečně vyživí a na podzim si je rodiče opět vezmou domů.

Závěr: Téma bude řešeno na příštím setkání pracovní skupiny, kdy je nutná přítomnost paní Fröhlichové – vedoucí služby.

Absence kvalitních služeb pro osoby s psychiatrickým onemocněním

Chybí služby pro danou cílovou skupinou, lékaři, ... V Plzni a Klatovech mají vzniknout centra duševního zdraví, která by danou problematiku měla řešit.

Domácí péče Domažlice doplnila, že noví psychiatři nedostanou povolení pro zřízení praxe od zdravotní pojišťovny, obecně chybí sestry pro psychiatrickou péči, pro psychiatrickou péči v domácnostech není prostředí pro její rozvoj.

Absence volnočasových aktivit pro osoby s mentálním postižením (především pro uživatele chráněného bydlení ve Staňkově)

Dílna Liduška k tématu uvedla, že ve Staňkově v rámci chráněného bydlení působí dvě domácnosti, jedna je s celodenní péčí, druhá zajišťuje péči jen do určité hodiny. Co pak s volným časem? Služba nemůže klienty k aktivitám nutit, ti pak hledají své možnosti a vznikají i problémové situace. Klienti mají možnost chodit do terapeutické dílny, je rozpis, možnost mají, mohou chodit dle domluvy, prostor je, jen ho využít a chtít takto ten čas trávit. Tyto aktivity jsou i pro občany z venku, i pro ně je volná kapacita. Ve Staňkově působí i zahrádkářský spolek, který dokáže poptávku po aktivitách místních občanů pokrýt. Není zcela známo, jak je to s informovaností lidí, kteří mohou aktivity dílny využít. Obecně lidé využívají nejraději aktivity zdarma, jak se chce platit třeba jen cesta autem, tak vzniká problém. Bariérou pro využívání služeb dílny je také myšlení „zdravých“ lidí, kdy zdravý senior nechce navštěvovat místa, která navštěvují také postižení lidé. Služba tento blok řeší, pravděpodobně chybí dostatečná osvěta, zdraví lidé nechodí ani na dny otevřených dveří, které služba pořádá. Možná by v informovanosti mohl pomoci třeba městský úřad.

Bariéry v území

CpKP informovalo, že přetrvává bariérovost u společenského sálu a u knihovny.

Svaz pro tělesně postižené občany informoval, že má zpracovanou mapku bezbariérových míst, je připravena ke zveřejnění a má žádost o její umístění na web města.

Dle sdělení pana místostarosty nebude její zveřejnění na webu města žádný problém.

Úřad práce informoval o tom, že jeho kontaktní pracoviště v Horšovském Týnu také nemá bezbariérový přístup, působí v patře bez výtahu. U vchodu funguje zvonek, kdy v případě jeho použití chodí pracovnice otevřít, do kanceláře se nedostane ani matka s kočárkem. Pak dochází k situacím, kdy úřednice požadavky klientů řeší na chodbě nebo dokonce i na náměstí. Na ÚP se to dosud neřeší, ví se to, jiné prostory zatím k dispozici nejsou. Vedení je upozorněno. Je to velký problém. Před budovou se nedá ani parkovat. Je tam vyhrazeno pouze jedno parkovací místo pro ZTP a druhé je pak u kina. Jedno místo pro ZTP je také u zámku. Problém by měli řešit ředitel ÚP a starosta města.

Ke společenskému sálu pan místostarosta uvedl, že sál je v provozu, je to problém celé budovy, v rámci projektu její úpravy se bude řešit bezbariérovost, kterou musí někdo navrhnout a pak je to otázka investice. Projekt bude někdy v příštím roce hotový.

Dále byl také řešen postup při stavebních řízeních a kolaudacích budov – zda může být přítomen někdo, kdo dohlíží na bezbariérovost objektu. CpKP zjistí aktuální postup.

Zajištění péče pro zachování společného života rodiče se sníženou soběstačností a jeho dospělého dítěte se zdravotním postižením

CpKP informovalo, že v návrhu akčního plánu PK pro rok 2019 je uvedena podpora zřízení domovů pro seniory a jejich dospělé ZTP děti, kteří společně celý život žijí. Návrh akčního plánu zatím nebyl projednán v orgánech kraje (v prosinci bude projednán v zastupitelstvu kraje). Pokud bude schválen, je reálné, že budou hledány možnosti, jak zařízení zprovoznit.

Společné problémové oblasti

Problematika nedostatečné kapacity **odborného sociálního poradenství-především dluhového**-bude řešena při dalším setkání pracovní skupiny za účasti paní Olejníkové, vedoucí služby.

Bod týkající se kapacity **dostupného bydlení vč. DPS** bude dále řešen po realizaci průzkumu týkajícího se bytové problematiky v území.

K problematice nízké **informovanosti o sociálních službách** CpKP uvedlo, že je možné prezentovat služby ve zpravodajích obcí, při setkání starostů, lékařů, možné je také využití nové interaktivní tabule města, která prezentuje celý obsah webu města, vč. odkazu aktuality. CpKP je přístupné jakýmkoliv námětům v oblasti zlepšení informovanosti.

K možnostem dalších forem informovanosti občanů Domácí péče Domažlice prezentovala zkušenost, kdy v Domažlicích probíhá každý rok akce Den sociálních služeb a účast je každý rok horší, chodí na ni stále ti samí lidé, upadá to, lidé nemají zájem se akce účastnit. Obecně spatřuje problém v tom, že se lidé uzavírají do sebe. Neřeší to, dokud se jich to netýká, jinak je problematika nezajímá. Lidé ani nechtějí, aby sousedi věděli, že k nim pečovatelky chodí.

Sociální odbor dodal, že na webových stránkách města je přehled všech služeb a poskytovatelů a potvrdil, že k prezentaci služeb je možné využít místního zpravodaje.

Dne: 21.11.2018

Zpracoval: Eduard Šišpela, CpKP ZČ

Ověřila: Tereza Eberlová, CpKP ZČ